

BALSVIKS KALKRUK

Aktiebolagets Balsviks kalkbruks gödningskalk.

Kristianstad
1907

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Aktiebolaget Balsviks Kalkbruks Gödningskalk

försäljes genom bolaget samt dess agenter:

Hrr P. J. Borg, Kristianstad.
Otto H. Wannholm, „
And. Lundgren, „
H. Ohlsson, Tubbarp, Immeln.
N. Nilsson, Sibbhult.
J. Stenstrand, Ekeröd, Glimåkra.
Nils Johnsson, Hörby
N. P. Jönsson, Eslöf.
Joh. Pettersson, Billeberga.
Dane Dittmer, Landskrona.
Elof Lindgren, Karlshamn.
S. M. Lundin, Markaryd.

Hrr N. Svensson, Elmhult.
Wilh. Larsson, Liatorp.
Salomon Karlsson, Alfvestad.
Axel Wirén, Wexiö.
N. Persson, Hofgård, Ryssby.
J. E. Karlsson, Trehörna, Urshult.
Joh. Bohman, Skirö.
Alfred Edin, Uråsa.
P. J. Andersson, Bäck.
Näsums Handels-A.-B., Näsum.
A.-B. Joh. Carlesson, Lönsboda.
Henckels Stenkolsimport, Helsingborg.

1907

Jordbruket och kalkfrågan.

Kalken har en utomordentligt stor betydelse för jordbruket. Den är icke blott ett näringsämne för växterna utan därjämte ett jordförbättringsmedel af första rang.

Kalken förekommer bland annat i en mängd kalkstenar af olika slag samt blandad med lera och sand i en jordart, märgel. Såväl kalkstenar som märgel innehålla kolsyrad kalk. Denna består af 56 delar kalciumoxid eller kalk och 44 delar kolsyra. Då kalken upphettas eller brännes, bortgår kolsyran, och den fasta kalkstenen utgör nu en porös massa, som kallas bränd kalk eller kalkoxid. Genom att till den brända kalken sätta 40—50 delar vatten erhålles släckt kalk. Om vi förut-sätta, att kalken är fri från föroreningar såsom lera och sand m. m. och köpa

100 kg. bränd kalk, få vi 100 del. kalkoxid.

100 » släckt » » » 75 » » och c:a 25 del. vatten.

100 » kolsyrad » » » 56 » » » » 44 » kolsyra.

När man köper kalk, bör man taga hänsyn till detta förhållande och vid beräkning använda dessa siffror för att få fram priset pr kg. kalkoxid (= verklig kalk).

Kalken har under de senaste åren fått en mycket stor användning, men på många orter har densamma ännu ej blifvit använd i den utsträckning den förtjänar. Detta är ofta nog beroende däraf att man anser kalken förorsaka jordens utsugning. Detta måste medgifvas men är på samma gång den allra kraftigaste rekommendation för kalken. Jorden utsuges ju genom de kraftigare grödor kalkningen åstadkommer, men landtmannens sträfvan går ut på att med alla till buds stående medel frambringa de största möjliga grödor, men därigenom erhålles större mängder gödsel, hvarigenom näringsämnen återföres till jorden. Ensidig kalkning utan gödsel blir i längden ohållbart men kalkning och gödsling bör öfverallt ega rum där jorden behöfver kalk.

När behöfver jorden kalkas?

Detta kan man få veta på många olika sätt. Om jorden bär kalkskyende ogräs såsom rödsyror (*Rumex acetosella*), gullkrage, (*Chrysanthemum segetum*), kamomill (*Matricaria Chamomilla*), Styfmorsblommor (*Viola tricolor*), åkerfräken, »rockor» (*Eqvisetum arvense*) m. fl. är jorden i behof af kalkning. Om den vid kemisk analys innehåller mindre än 0,25 % assimilerbar kalk är kalkning behöflig.

Om jorden är sur, d. v. s. om den är rik på mullsyror, är kalkning nödvändig, äfven om analysen visar en tillräcklig kalkhalt. Detta kan afgöras på följande enkla sätt. Man tager jordprof på vanligt sätt och genomfuktar detsamma med vatten. Efter en stund afhålles vattnet och en remsa blått lackmuspapper (sådant kan på hvarje apotek köpas för några öre) doppas i vätskan. Om det blåa lackmuspapperet blir rödt är jorden i behof af kalkning men bibehålles färgen, är jorden icke sur utan alkalisk och visar analysen därjämte tillräcklig kalkhalt, är kalkning ej nödvändig.

Styfva leror böra kalkas med bränd eller nysläckt kalk för att bli mera lättbrukade. Om klöfver och andra baljväxter ej trifvas är detta oftast beroende på kalkbrist och en kalkning är nödvändig.

Mossar och torfjordar behöfva oftast kalkas. Jord som är »rå» d. v. s. innehåller för växterna giftiga ämnen blir genom kalkning påverkad i gynnsam riktning.

Hvilka kalksorter skola vi använda?

Jordbrukskalk eller råmalen kalksten liksom märgel kan användas på all jord. Man måste emellertid tillse att kalken är finpulveriserad, om den skall verka tillräckligt hastigt och kraftigt.

Bränd eller släckt kalk användes med fördel på styfvare lera och mera mullrika jordar. Denna kalk kan, där transporten är lång eller besvärlig, och där på detta sätt bränd kalk kostar mindre att transportera, användas äfven på lättare och mera myllfattiga jordar, om kalken antingen komposteras 2—4 månader med torfjord till s. k. kalkkompost eller ock utsprides densamma i mindre mängder 1—2 månader före dess nedbrukning. Genom att en längre tid vara i beröring med luften eller torfjorden, förlorar kalken sina för den myllfattiga jorden farliga, frätande egenskaper.

När skall kalkning ega rum?

Kalkning borde — där kalk är behöflig — användas minst 1 gång i cirkulationen och om möjligt till den gröda, som kommer före vallen. Arbetet kan utföras under hvilken årstid som hälst, vanligast under vintern samt under sommaren på trädan eller halfträdan. Kalken nedfälls medelst harfning eller om större mängder användes medelst grundplöjning (skumplöjning).

Huru stora mängder kalk skola vi använda?

Man använder vid kalkning ganska olika kalkmängder. På styf lera, som behöfver förbättras användes 1,500—3,000 kg. släckt kalk pr tnd, stundom ännu mera. På mossar användes 1,000—1,500 kg. släckt kalk pr tnd, hvar fjärde år eller dubbla mängden råmalen kalk.

På sandjordar och därmed likställda användes 1,000—1,500 kg. råmalen kalk pr tnd. Detta är endast medeltalsiffror, som utan fara kunna ändras. Endast på den lättare sandjorden bör man undvika en alltför kraftig kalkning och hellre återkomma något oftare.

Kalken är af den allra största betydelse för vårt framåtsträfvande jordbruk, och säkert är, att en ökad användning af densamma innebär stora fördelar. Det gamla ordspråket att kalken gör rika föräldrar och fattiga barn har visat sig vara vilseledande, ty kalkning tillsammans med gödsling kan göra både föräldrar och barn välmående, om man för öfrigt sköter sitt jordbruk på ett rätt sätt.

V. Ekerot.

Analysbevis å kalk från Aktiebolaget Balsviks Kalkbruk, Kristianstad.

1904 d. 30	April	94,35	%	kolsyrad kalk
1905 d. 28	Juli	92,41	%	d:o
1606 d. 20	Mars	96,68	%	d:o 62 % finmjöl
1907 d. 6	Juni	92,14	%	d:o 53 % d:o

Kristianstads Kemiska Station.

Carl von Schéele.

1906 den 6 April 94,3 % kolsyrad kalk.

Statens Kemiska Station i Kalmar.

Kr. Gerner.

INTYG:

Härmed får jag på begäran intyga att Aktiebolaget Balsviks Kalkbruks gödningskalk, som af mig i stor utsträckning användts såväl å mossjord som sandjord visat sig vara af utmärkt beskaffenhet och medfört synnerligt god verkan.

Tykatorp pr Sibbhult den 4 juni 1907.

Per Trulsson.

Härmed får jag på begäran intyga att Aktiebolaget Balsviks Kalkbruks gödningskalk, som af mig i stor utsträckning användts såväl å mossjord som sandjord visat sig vara af utmärkt beskaffenhet och medfört synnerligt god verkan.

Glimåkra den 4 juni 1907.

Pontus E. Cato.

Härmed får jag på begäran intyga att Aktiebolaget Balsviks Kalkbruks gödningskalk, som af mig i stor utsträckning användts såväl å mossjord som sandjord visat sig vara af utmärkt beskaffenhet och medfört synnerligt god verkan.

Kasseboda pr Boalt den 5 juni 1907.

Sven Oredsson.

Härmed få vi på begäran intyga att Aktiebolaget Balsviks Kalkbruks gödningskalk, som af oss användts å såväl mossjord som sandjord visat sig vara af utmärkt beskaffenhet och medfört synnerligt god verkan.

Kristianstad den 6 juni 1907.

**för Nya Aktiebolaget Asparagus,
P. J. Borg.**

Kristianstad i Juni 1907,

för Aktiebolaget Balsviks Kalkbruk.

Rikstelefon 81.
Lokaltelefon 588.

Adolf Dahl.

www.books2ebooks.eu